

2020-01-16
I2020/00121/TP**Infrastrukturdepartementet**

Trafikverket

781 89 Borlänge

Uppdrag att analysera omfattning och konsekvenser av obalanserad budgivning i samband med upphandling av baskontrakt för underhåll av vägar

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Trafikverket att, i enlighet med vad som anges under rubriken Uppdraget, analysera omfattning och konsekvenser av obalanserad budgivning i samband med upphandling av baskontrakt för underhåll av statliga vägar och upprätta en handlingsplan med ett åtgärdsprogram för att minska möjligheterna att genomföra obalanserad budgivning.

Uppdraget ska redovisas senast den 21 augusti 2020 till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet).

Uppdraget

Trafikverket ska analysera i vilken omfattning som obalanserad budgivning bedöms förekomma i samband med upphandling av baskontrakt för underhåll av statliga vägar. Uppdraget innefattar att upprätta en handlingsplan med ett åtgärdsprogram omfattande en redogörelse av åtgärder för att minska möjligheterna att genomföra obalanserad budgivning.

Analysen ska omfatta baskontrakten i sin helhet och den verksamhet som kontrakten omfattar. Analysen ska redogöra för vilka faktorer som bedöms orsaka obalanserad budgivning samt vilka konsekvenser detta medför.

Analysen ska även omfatta hur gällande regelverk inom området tillämpas, t.ex. lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, och vilka möjligheter som regelverket medger för att kunna vidta effektiva åtgärder för att minska obalanserad budgivning.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen har höga ambitioner när det gäller att säkerställa kvalitet i de offentliga inköpen och har därför bl.a. lanserat en nationell upphandlingsstrategi. Där framhåller regeringen att de upphandlande myndigheterna behöver ta ett större ansvar för att upphandla mer strategiskt och ansvara för att skattemedel används på bästa sätt.

Regeringen anser att det är viktigt att de medel som staten tilldelar infrastrukturuområdet används effektivt. Sverige ska ha en robust, miljöanpassad och pålitlig transportinfrastruktur som ligger i framkant när det kommer till innovation och effektiva lösningar. Med en ökad produktivitet och innovationsgrad är ambitionen att få ut mer av de resurser som läggs på transportsystemet. Detta ställer samtidigt krav på att upphandlingar utformas och genomförs på ett sätt som stimulerar till en sådan utveckling. Det är därför av stor vikt att Trafikverket och entreprenadbranschen gemensamt verkar för ökad produktivitet och innovationsgrad samt en attraktiv anläggningsbransch.

Riksrevisionen överlämnade i september 2019 en granskningsrapport till riksdagen där Trafikverkets upphandling av baskontrakt för drift och underhåll av vägar har granskats (RiR 2019:24). Riksrevisionen konstaterar i sin granskning att det bl.a. förekommer systematiska skillnader i kostnadsavvikelser mellan upphandlat pris och slutlig kostnad mellan olika leverantörer och att dessa skillnader tyder på att det finns för stort utrymme för entreprenörerna att agera taktiskt vid anbudsgivning. Det medför att anbudsgivarna i sina anbud erbjuder priser på olika poster i förfrågningsunderlaget som kan uppfattas som orimligt låga jämfört med de priser som Trafikverket erfarenhetsmässigt förväntar sig. Detta kan i förlängningen påverka entreprenörernas incitament att genomföra olika typer av åtgärder.

Trafikverket har pågående aktiviteter för bättre kvalitetssäkring och uppföljning av upphandlingsunderlag för baskontrakten. Regeringen anser att det är angeläget att detta arbete fortsätter och att Trafikverket verkar för att bl.a. begränsa obalanserad budgivning.

På regeringens vägnar

Tomas Eneroth

Mats Bellinder

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA och OFA OU

Miljödepartementet/ME

Infrastrukturdepartementet/TM och US